‘Met Coliprotec® kan ik de lat hoger leggen’

Extra groeikrach orale vaccinatie tege

Zeugenhouder Rik Rotink zocht met zijn voerspecialist naar wegen om de volgende efficiëntiestap te maken. Maar de biggen bleven last hebben van E. coli, waardoor verbeteringen in de voersamenstelling onvoldoende uit de verf kwamen. Dat lukte wel toen ze na overleg met de dierenarts de speendiarree succesvol aanpakten met het middel Coliprotec®. In Aalten houdt Rik Rotink 1000 TN70-zeugen in een vierwekensysteem.

Rik Rotink had op zijn vermeerderingsbedrijf alles goed op orde, zoals het hygiëneprotocol, de waterkwaliteit, het automatisch voersysteem in de kraamstal en de nieuwe voerkeuken. Dus onderzocht hij met Herjan Klein Leetink, specialist nutritie Zeugen en Biggen bij ForFarmers, of er nog rendementsverbetering mogelijk was met een nog meer uitgebalanceerde voersamenstelling. Maar de biggen hadden regelmatig last van diarree, waardoor de voerverbeteringen onvoldoende effect hadden. Rik: “We vermoedden dat het te maken had met E. coli en we probeerden er iets tegen te doen met specifieke voeraanpassingen. We gingen het voer anders insteken: we werkten met beter verteerbare grondstoffen en probeerden daarmee in te spelen op de behoefte van het pas gespeende big. We zagen daarmee wel vooruitgang in de groei maar de uitval kregen we er niet mee onder controle.”

Voor elk voersysteem

Na een grondige diagnose via mestonderzoek bevestigde dierenarts Leon Reijmer dat de dieren besmet waren met de veroorzaker van speendiarree: E. coli. Rik bezocht een bijeenkomst waarop de werking van Coliprotec® door Elanco werd uitgelegd waarna hij dit vaccin ook wilde proberen. Rik: “Mijn broer Luc die aan mij fokgelten levert, had al een oudere variant van Coliprotec® op zijn bedrijf gebruikt. Bij Luc had het in eerste instantie goed effect, echter werd later een ander t E. coli gevonden, een stam die niet aanwezig was in vaccin. De orale vaccinatie ging daar met een drenc maar bij het grote aantal biggen waar ik mee werk, ik drenchen te arbeidsintensief. Ik heb lang gedacht Coliprotec® niet via de het automatisch voersystee kon maar de dierenarts vertelde dat dit wel degelij mogelijk is. Nu weet ik dat het toepasbaar is op elk voersysteem. Voor het oplossen van het vaccin in w ter gebruik ik voor 2600 biggen de juiste hoeveelh entstof op 120 liter water. De dosering moet zo ho mogelijk zijn en met de hoeveelheid water kun je s ren op de opnamesnelheid. Het gaat om een levend

HERJAN KLEIN LEETINK, SPECIALIST NUTRITIE ZEUGEN EN BIGGEN BIJ FORFARMERS:

“Net als dierenarts Leon Reijmer bezoek ik iedere vier weken het bedrijf van Rik. Ik praat dan ook met de dierverzorgers. Zij hebben ook oog voor het individuele dier en weten hoe de big op het voer reageert. Nu de darmgezondheid goed is en de speendiarree verleden tijd kunnen we weer ‘gas geven’ met het voer. Als de darm gezond is, kun je onderzoeken waar de maximale groeipotentie van de biggen ligt. Als die maximale groeipotentie bereikt is, kun je gaan kijken of je de rantsoenprijs nog weer kunt aanscherpen door te schuiven in grondstofkeuze; daarmee verlaag je de voerkosten en verbeter je het uiteindelijke rendement. Gezonde biggen, daar gaat het om!“

LEON REIJMER, VARKENSDIERENARTS BIJ DE OOSTHOF DIERENARTSEN:

“Coliprotec® is niet zaligmakend; het is geen wondermiddel. Af en toe zul je toch diarree zien bij de biggen, maar dan wel echt véél minder vaak dan vroeger en in een veel minder ernstige vorm. Op het bedrijf van Rik Rotink pakken we speendiarree nu hoksgewijs aan i.p.v. per afdeling zoals voorheen. Nu we speendiarree beter onder controle hebben zien we ook veel minder acute uitval ten gevolge van een hersenvliesontsteking (meestal veroorzaakt door streptococcen). We hebben het idee dat speendiarree een wegvoorbereider is voor andere kiemen zoals streptococcen. Nog een reden om iets te doen tegen de speendiarree. Immuniteit opbouwen kost altijd wat tijd. In geval van Coliprotec® moet minstens 7 tot 8 dagen, voordat de biggen eventueel ziek worden, geënt worden. Het beste is om met Coliprotec® te vaccineren vóór het spenen, want dat is toch altijd een stressmoment voor de big. Een juiste diagnose van F4/F18 aanhechtingsfactoren en exact nagaan wanneer E.coli voorkomt is van groot belang. Vervolgens maak je met de varkenshouder een behandelplan. Vaccinatie via voer- of drinkbakjes of via de drinkwaterleiding is even effectief als het individueel toedienen met een drench.”

door E. coli

Zeugenhouder Rik Rotink:

Ik zie gelijk resultaat van Coliprotec®

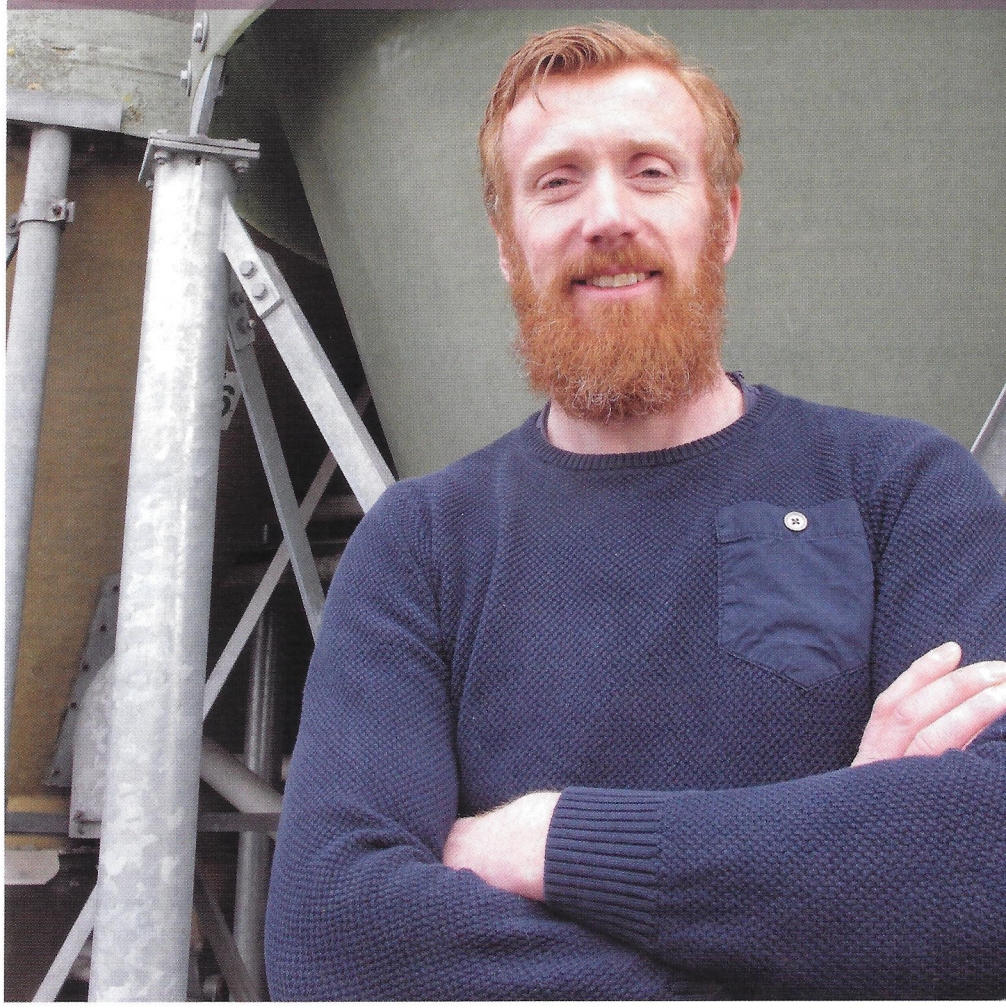

entstof die de biggen binnen 4 uur op moeten hebben; dus niet te veel water. Maar ook niet te weinig water anders krijgen de snelle eters alles. Het vaccineren met Coliprotec® kost mij zeer weinig arbeid en is diervriendelijk. Ik hoef alleen de potjes open te maken, de entstof in een emmer te doen en dan ben ik klaar om het toe te voegen in het voersysteem."

Maximum halen

Rik Rotink is nu 4,5 maand bezig met Coliprotec®: "Het mooie is dat je gelijk resultaat ziet. Je ziet dat het wat doet: uniformere biggen, minder uitval, een hoger aflevergewicht en een lagere dierdagdosering (van 12,9 DDD naar 3,2 DDD). Ik kan nu het maximum uit mijn biggen halen. Ik moest wel leren om geduld te hebben en om niet meteen te reageren als ik wat plattere mest zie. Je moet opnieuw leren kijken naar je biggen en naar de mestconsistentie. Door de goede darmgezondheid kan ik nu 'gasgeven' op voeding. Na de inzet van vaccinatie heb ik met Herjan Klein Leetink van ForFarmers de biggenvoeders opnieuw geoptimaliseerd en hebben we ingezet op een hogere en efficiënte groei zonder dat de uitval omhoog ging. Ik lever veel zwaardere biggen af en daar ben ik blij mee; dankzij Coliprotec® kan ik nu op meer markten terecht. Mijn biggen gaan rechtstreeks op export naar Duitse afnemers en die willen graag zwaardere biggen, bovendien vragen onze oosterburen meer dan hier in Nederland naar uniforme koppels. Die uniformiteit kun je goed aan het restkoppel aflezen. Voorheen kwam het regelmatig voor dat ik zo'n 250 biggen moest laten liggen, maar dat is voorbij. Nu gebeurt het regelmatig dat we de kop van de volgende groep al kunnen meeleveren; daar hebben we echt slagen gemaakt. Er komt daardoor automatisch meer ruimte voor de rest. Gemiddeld zie ik nu 3 kg extra gewicht dus dat is zo'n 3 euro extra opbrengst per big. Als ik daar de vaccinkosten vanaf trek en ook de extra voerkosten - want ik heb geïnvesteerd in luxere voeders om meer groei te genereren - dan houd ik per big circa 1 euro over."

Prettiger werk

Rik vindt dat zijn werk prettiger is geworden sinds hij in het najaar van 2018 begonnen is met Coliprotec® Rik: "Uiteindelijk werken we allemaal het liefst met gezonde dieren. Dat het prettiger werken is, hoor ik ook terug van de dierverzorgers. Daarnaast is het laden veel gemakkelijker geworden. Je zet de hokken open en er gaan nu geen of maar enkele kleinere biggen terug. Kortom: het is mooier werken als alles gezond is."

ONTSTAAN VAN SPEENDIARREE

Escherichia coli (E. coli) is de hoofdoorzaak van speendiarree. Als een big E. coli binnenkrijgt, dan hec deze bacterie zich met haar fimbriae (aanhechtingsfactoren F4 of F18) aan de dunne darm. Fimbriae eiwithaartjes die precies passen op de receptoren die op de wand van de dunne darm zitten. Eenma geland op de darmreceptoren, begint de E. coli-bacterie giftstoffen (STa, STb en LT) te maken die de 'ionenpomp' van de darm omdraaien: in plaats dat zouten (natrium, kalium en chloor) van de darm i lichaam worden opgenomen, worden deze zouten nu juist in de dunne darm gepompt. Door osmose wordt vervolgens water aangetrokken zodat de big diarree krijgt.

Werking Coliprotec®

Coliprotec® F4/F18 is een oraal vaccin tegen speendiarree van Elanco. Het vaccin bestaat uit levende niet-pathogene E. coli-bacteriën. Deze kiemen hechten zich in de dunne darm vast zodat daar antisto worden aanmaakt. Als de big daarna besmet wordt met pathogene E. coli, kan deze door de antistoff daar niet meer landen op, en zich vastmaken aan de receptoren van de darmwand. Wanneer E. coli n aan de darm vastzit, kan de bacterie geen gifstoffen maken die de elektrolytenbalans verstoren zodat big geen diarree krijgt. E. coli-bacteriën die zich niet aan de darm kunnen vastmaken, kunnen zich oo niet vermeerderen en verlaten de big via de mest. Dat zorgt voor een lagere infectiedruk door E. co In Nederland gebruiken steeds meer varkenshouders Coliprotec® omdat het speendiarree voorkom omdat zinkoxide hier sinds 2018 verboden is terwijl antibiotica zo min mogelijk gebruikt moeten wo den ter voorkoming van resistentie. Voor zover bekend heeft Coliprotec® F4/F18 geen bijwerkingen.